

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มไตรภพเก่า จังหวัดยะลา จำนวน 105 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test และ F-test

ผลการศึกษา พบว่า

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษาศึกษากลุ่มไตรภพเก่า จังหวัดยะลา จำนวน 105 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีอาชีพรับราชการ มีรายได้ต่อปี 100,000 บาท หรือต่ำกว่า มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ไม่ได้เป็นคณะกรรมการอื่น ๆ มีบุตรหลานกำลังศึกษาในสถานศึกษา อาศัยอยู่ในพื้นที่ 25 ปีขึ้นไป และเคยเป็นกรรมการสถานศึกษา

2. ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีความรู้ความเข้าใจสูงสุด คือ ข้อที่ 6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้บริหารสถานศึกษา และข้อที่มีความรู้ความเข้าใจต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 8 การจัดทำสาระหลักสูตรเป็นหน้าที่ของคณะครู-อาจารย์ในโรงเรียน

3. บทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทด้านการให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และบทบาทด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ขนาดของสถานศึกษา โอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา และความรู้ความเข้าใจ ส่วนปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อบทบาทในการจัดการศึกษา ได้แก่ ประสบการณ์การเป็นผู้นำท้องถิ่น การมีบุตรหลานและไม่มีบุตรหลาน ระยะเวลาอาศัยอยู่ในท้องถิ่น และประสบการณ์การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาควรมีการกำหนดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชนกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้กับชุมชนได้รับรู้รับทราบร่วมกัน

The study was made with the following objectives : 1) to investigate the role of the basic education school committee in educational management; 2) to identify the factors affecting their educational management; and 3) to find out their problems including recommendations on efficient educational management. The data were collected from 105 basic education school committee members in the Old Triphob Group in Yala Province. A questionnaire was employed as the research instrument. SPSS for Windows was used to process the data. Frequency, mean and standard deviation were used to describe the data and t-test and F-test to test the hypotheses.

The findings were summarized below.

1. Most of the committee members in the study were 41-50 years of age. They worked for the government and earned a yearly income of 100,000 baht or less. Their education was below a Bachelor's degree. They did not serve in other committees. Their children were studying in the school where they were the basic education school committee members. They had lived in the area for more than 25 years. They used to be members of this type of committee before.

2. As a whole, they had a moderated knowledge and understanding of the work of the basic education school committee. They had the best knowledge and understanding of item 6 that the committee was composed of representatives of

teachers, community organizations, local administration organizations, alumni and school administrators. They had the poorest knowledge and understanding of item 8 that preparation of the syllabus was under the responsibility of teachers in that school.

3. Overall, the committee members played a moderate role in educational management. The highest mean score belonged to providing support in educational management and the lowest mean score was following-up and evaluation. The two aspects were found to be moderate.

4. The factors influencing their role in educational management were age, education, occupation, income, school size, opportunity to participate in school activities, and knowledge and understanding about the role of the basic education school committee in educational management. In contrast, the factors found to have no significant relationship with their role in educational management were experience as a community leader, having or not having children, number of residential years in the local area, and experience as a member of the basic education school committee.

Recommendations

The school should hold a meeting of the committee for at least twice in one academic year. The committee should have an opportunity to participate more in educational management. The community and the school should join in continuously arranging activities. The school's performance should be publicized so that community people will know about its progress.